

лом. Чем больше выработанных методологических приёмов, тем шире область их применения. Использование конкретных методов в обучении само по себе не ведёт к «рождению знания» в человеческой душе, «знание не перетекает ...как только мы прикоснёмся друг к другу, ...из того, кто полон им, к тому, кто пуст, как вода по шерстяной нитке из полного сосуда в пустой» [3. с.40]. Для того, чтобы знание могло родиться, необходим кропотливый постоянный труд двух сторон: обучающего и обучаемого.

Анализ трёх аспектов обучения, рассматриваемых как «многообразие в единстве», приводит и к пониманию целостности дидактических систем, единству различных их граней, каждая из которых имеет свои составляющие.

1. Гегель Г. В. Ф. Энциклопедия философских наук – М.: Мысль, 1974. – Т.1. – 542с.

2. Мисуно А. В. К вопросу о гносеолого-методологическом обосновании дидактики как открытой системы. *Філософія, культура, життя*: Міжвузів. Зб. наук. праць. Дніпропетровськ, 1998. – №1. – с.34 – 41

3. Платон. Государство. Собр. соч. в 4-х т. Т. 3 – М. Мысль, – 654с.

Симоненко Тетяна Володимирівна

викладач кафедри

загальноправових дисциплін

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ПРАВО ДИТИНИ НА ЗАХИСТ ВІД НАСИЛЬСТВА У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Питання захисту прав дитини в усіх державах, створення безпечних умов її розвитку є однією з найгостріших соціально-економічних і політичних проблем, у вирішенні якої має бути зацікавлене все світове співтовариство.

Розвиток держави та права формують чинники, які створюють в Україні загальнонаціональну модель попередження насильства стосовно дітей. Показовим і важливим є осмислення проблеми жорстокого поводження з дітьми як специфічного соціального феномена на професійному, зокрема науковому, рівні. Дослідження правового регулювання праввідносин, пов'язаних із попередженням насильства стосовно дітей, є органічним предметом теорії держави та права, а також інших наук. У зарубіжній науковій літературі опубліковано багато статей, монографій, посібників з різних галузей знань, ці праці відображають специфіку проблеми насильства і жорстокого поводження з дитиною. Загальне уявлення про правовий статус дитини, в тому числі і про його права, в різних правових системах можна почерпнути в роботах таких зарубіжних авторів: Т. Бак, М. Балцрек, Б. Барбара, Ж. Баттогтох, М. Блек, Дж. Ван Б'юрен, М. Кантвелл, Б. Кларк, Л. Лейбланк, М. Пайс, Т. Плат, С. Ракстон, М. Де Сальвіа, Д. Старм, Д. Тодрес, Ф. Фабриціус, Е. Ферхеллен, Т. Хаммарбер, С. Харт, Е. Цоллер, Ш. Шабо, Р. Шельду, М. Шийко-Окрух, Д. Штурм, М. Ерлі та інші.

За словами колишнього Генерального секретаря ООН Кофі Аннана, «<...> ми усвідомлюємо, що будівництво світлого майбутнього починається з дітей – із забезпечення їх здоров'я, освіти, безпеки та оточення їх любов'ю» [1]. Безумовною залишається і визначальна роль дітей, їх потенціалу в існуванні гарантованої життєздатності всього людського співтовариства і прогнозуванні його розвитку в майбутньому.

Як зазначено у Стратегії національної безпеки України, «політика національної безпеки України ґрунтується на повазі до норм і принципів міжнародного права. Україна захищатиме свої фундаментальні цінності, визначені Конституцією та законами України, – незалежність, територіальну цілісність і суверенітет, гідність, демократію, людину, її права і свободи, верховенство права, забезпечення добробуту, мир та безпеку» [2]. Конституційне право дитини на захист від насильства має особливе значення в системі прав людини для України, для якої питання забезпечення національної безпеки сьогодні перебувають на порядку денному. Саме безпека покликана зупинити процеси фізичного та інтелектуального впливу на дитину, захистити її від усіх проявів насильства у громадських місцях. Створення безпечних умов розвитку дитини, отримання кожною дитиною можливості реалізувати свій потенціал, – завдання і конституційний обов'язок не тільки батьків, але і держави в особі її публічних органів влади республіканського та місцевого рівня. Вважаємо, що забезпечення права дитини на захист від усіх форм насильства слід розглядати як частину політики національної безпеки України. Такий підхід обумовлений тим, що безпека, у тому числі безпека дитини, є показником демократичного стану сучасної держави і вважається одним із державотворчих елементів у системі держави та права. При цьому цей процес повинен відбуватися об'єктивно, непомітно для самої дитини; він виплаває із міжнародних зобов'язань Украї-

ни, її конституційних установлень та положень чинного законодавства.

Відповідно до Конвенції ООН з прав дитини та інших міжнародних угод, дитині надаються можливості самостійно захищати себе від насильства. У ст. 10 Закону України «Про охорону дитинства» зазначено, зокрема, що «дитина має право особисто звернутися до органу опіки та піклування, служби у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, кол-центру з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей, інших уповноважених органів за захистом своїх прав, свобод і законних інтересів» [3]. В цьому разі безпосередньо дитина, незважаючи на свій вік, також виступає активним суб'єктом забезпечення права на захист від усіх форм насильства, підкреслюючи суб'єктивний характер цієї категорії прав.

Отже, в ході проведених у сучасній Україні соціально-економічних реформ суспільне становище дітей перебуває у нестабільному стані. Ситуація у сфері дитинства, пов'язана з постійним погіршенням матеріального становища, алкоголізмом, наркоманією, дитячою бездоглядністю і безпритульністю, зростанням посягань на права дітей, на сьогоднішній день на державному рівні реально розглядається як загроза національній безпеці України. Тому забезпечення прав дитини в Україні, зокрема права на захист від усіх форм насильства, відноситься до числа актуальних проблем, інтерес до якої у правовій науці досить високий. Ситуація зобов'язує перейти від гасел, адресованих всім і кожному, як фізичним, так і юридичним особам, до створення сучасних правових засобів, здатних на практиці допомогти дитині. Держава, разом із громадськими інститутами, зобов'язана створити для кожної дитини такі умови, за якими вона буде мати можливість знати про свої права, набувати та реалізовувати їх. Мова йде про розвиток права дитини на захист від усіх форм насильства як суб'єктивного права людини, для чого слід створити широку гаму соціальних і правових засобів, умов і способів, сукупність яких і є механізмом захисту прав дитини.

1. Щорічна доповідь ЮНІСЕФ за 2002 р. URL: http://www.unicef.org/publications/pub_ar02_en.pdf, at 2.//

2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>

3. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради*. 2001. № 30. Ст. 14.

Товстий Роман Іванович

здобувач кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ГРОМАДЯН НА ПРАЦЮ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВІД БЕЗРОБІТТЯ

За останні роки війни та нестабільної економічної ситуації в Україні збільшилася кількість безробітних, безпритульних, непрацевдатних, нужденних, соціально не захищених прошарків населення, що вимагає від держави забезпечення соціальних гарантій та організації ефективної соціальної підтримки цих верств, помітного підвищення потенціалу соціальної сфери з метою забезпечення необхідних умов самозбереження та розвитку людини.

Одним із центральних показників визначення загального стану економіки та оцінки її ефективності є показник безробіття, який дотепер залишається серйозною соціально-економічною проблемою. На сучасному етапі розвитку економіки країни ця проблема набула масового характеру, адже безробіття сприяє поширенню соціальної нестабільності та бідності у суспільстві, порушенню рівноваги з боку попиту і пропозиції, нерациональному використанню суспільних ресурсів, збільшенню трудової міграції населення, зростанню злочинності, збільшенню чисельності соціально незахищених верств населення та інших негативних соціально-економічних чинників, що спричинені відсутністю необхідної кількості робочих місць в країні.

Конституцією України проголошено право кожного на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працюю, яку особа вільно обирає або на яку вільно погоджується. Гарантуючи це право, держава, як визначається в Основному Законі, повинна створювати умови для повного здійснення громадянами права на працю, надавати рівні можливості у виборі професій та роду трудової діяльності, реалізовувати програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб. Крім викладеного вище, закріплюється також право на належні, безпечні й здорові умови